

het Evangelie naar
++ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
Ο ΛΟΓΟΣ· ΟΥΤΟC ΗΝ ΕΝ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣ
ΤΟΝ ΘΕΟΝ· ΠΑΝΤΑ ΔΙ' ΑΥΤΟΥ ΕΓΕ
ΝΕΤΟ ΚΑΙ ΧΩΡΙC ΑΥΤΟΥ ΕΓΕΝΕΤΟ
ΟΥΔΕΕΝ· Ο ΓΕΓΟΝΕΝ ΕΝ ΑΥΤΩ
ΖΩΗ ΗΝ ΚΑΙ Η ΖΩΗ ΗΝ ΣΤΙC
ΤΩΝ

studie 46

14 maart 2019
Bodegraven

de laatste verzen de vorige keer...

Johannes 13

³⁰ Hij dan nam de bete
en vertrok meteen.

En het was nacht.

³¹ Toen hij dan naar buiten ging zei Jezus:
nu wordt de zoon van de mens verheerlijkt
en God wordt verheerlijkt in hem.

³² Indien God wordt verheerlijkt in hem,
zal ook God hem verheerlijken in zichzelf
en Hij zal hem meteen verheerlijken.

Johannes 13

³³ Kindertjes, nog een korte tijd
ben ik met jullie.

Jullie zullen mij zoeken
en zoals ik tegen de Joden zei:
waar ik heenga kunnen jullie niet komen.
Ook tegen jullie zeg ik het op dit moment.

*de eerste keer dat de discipelen
zo aanspreekt;
in de aanspraak klinkt
afstand en bekommering*

TEKNIA	ETI	MIKPON	MEΘ	YMΩN	EIMI	ZHTHCETE	ME
kindertjes !	nog	klein-beetje	met	jullie	ik-ben	jullie-zullen-zoeken	mij
Kinderkens	nog	een korte tijd	bij	u	ben Ik	gij zult... ..zoeken	Mij

Johannes 13

³³ Kindertjes, nog een korte tijd
ben ik met jullie.

Jullie zullen mij zoeken

en zoals ik tegen de Joden zei:
waar ik heenga kunnen jullie niet komen.
Ook tegen jullie zeg ik het op dit moment.

*vanwege het lege graf;
Joh.20:13*

TEKNIA	ETI	MIKPON	MEΘ	YMΩN	EIMI	ZHTHCETE	ME
kindertjes !	nog	klein-beetje	met	jullie	ik-ben	jullie-zullen-zoeken	mij
Kinderkens	nog	een korte tijd	bij	u	ben Ik	gij zult... ..zoeken	Mij

Johannes 13

33 Kindertjes, nog een korte tijd
ben ik met jullie.

Jullie zullen mij zoeken

en zoals ik tegen de Joden zei:

waar ik heenga kunnen jullie niet komen.

Ook tegen jullie zeg ik het op dit moment.

zie hfst. 7 en 8 >

ΚΑΙ	ΚΑΘΩΣ	ΕΙΠΟΝ		ΤΟΙΣ	ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ
en	zo-als	ik-zei		tot-de	Joden
en	gelijk	Ik... ..gezegd heb	de	Joden	

ΟΤΙ	ΟΠΟΥ	ΕΓΩ	ΥΠΑΓΩ	ΥΜΕΙΣ	ΟΥ	ΔΥΝΑΘΕ	ΕΛΘΕΙΝ
dat	waar-ook	ik	!(ik)-ga-heen	jullie	niet	!(jullie)-kunnen~	!komen
_	Waar	Ik	heenga	gij	niet	kunt	komen

Johannes 7

³³ Jezus dan zei:

nog een een korte tijd
ben ik met jullie

en ik ga heen naar Degene die mij zendt.

³⁴ Jullie zullen mij zoeken en niet vinden
en waar ik ben,

kunnen jullie niet komen.

³⁵ De Joden dan zeiden tot elkaar:

waar staat deze op het punt heen te gaan,
dat wij hem niet zullen vinden?

Hij staat toch niet op het punt

tot in de verstrooiing van de Grieken te gaan
en de Grieken onderwijzen?

Johannes 8

²¹ Hij zei dan wederom tot hen:
ik ga heen en jullie zullen mij zoeken
en in jullie zonde zullen jullie sterven.
Waar ik heenga,
kunnen jullie niet komen.

²² De Joden dan zeiden:
hij zal toch niet zichzelf doden,
dat hij zegt: waar ik ook heenga,
kunnen jullie niet komen?

Johannes 13

33 Kindertjes, nog een korte tijd
ben ik met jullie.

Jullie zullen mij zoeken
en zoals ik tegen de Joden zei:
waar ik heenga kunnen jullie niet komen.
Ook tegen jullie zeg ik het op dit moment.

*later herhaald en dan ook uitgelegd:
14:19; 16:16-19 >*

ΚΑΙ	ΥΜΙΝ	ΛΕΓΩ	ΑΡΤΙ
ook	<i>tot-jullie</i>	<i>ik-zeg</i>	<i>op-dit-moment</i>
zo... ..ook	tot u	spreek Ik	thans

Joh 14:19

Nog een korte tijd
en de wereld ziet mij niet meer.
Maar jullie zien mij
want ik leef en jullie zullen leven.

= ik wordt opgewekt uit de doden

Johannes 13

34 Een nieuw voorschrift geef ik aan jullie opdat jullie elkaar liefhebben zoals ik jullie liefheb, opdat jullie ook elkaar liefhebben.

= niet het voorschrift elkaar lief te hebben
maar: vanwege het motief:
"zoals ik jullie liefheb..."

ΕΝΤΟΛΗΝ	ΚΑΙΝΗΝ	ΔΙΔΩΜΙ	ΥΜΙΝ	ΙΝΑ	ΑΓΑΠΑΤΕ	ΑΛΛΗΛΟΥΣ	ΚΑΘΩΣ
voorschrift	nieuw	ik-geef	aanjullie	opdat	jullie-hebben-lief	elkaar	zo-als
Een... ..gebod	nieuw	geef Ik	u	dat	gij... ..liefhebt	elkander	gelijk

ΗΓΑΠΗΣΑ	ΥΜΑΣ	ΙΝΑ	ΚΑΙ	ΥΜΕΙΣ	ΑΓΑΠΑΤΕ	ΑΛΛΗΛΟΥΣ
-ik-heb-lief	jullie	opdat	ook	jullie	jullie-hebben-lief	elkaar
Ik... ..liefgehad heb	u	dat	ook	gij	liefhebt	elkander

Johannes 13

35 In dit zullen allen weten
dat jullie voor mij discipelen zijn,
als jullie liefde zouden hebben onder elkaar.

het is profetie over Jezus' discipelen! >

EN	ΤΟΥΤΩ	ΓΝΩΣΤΑΙ	ΠΑΝΤΕΣ	ΟΤΙ	ΕΜΟΙ	ΜΑΘΗΤΑΙ
in	dit	(zij)-zullen-weten~	allen	dat	voor-mij	leerlingen
(1/2) Hieraan	(2/2)	zullen... ..weten	allen	dat	van Mij	discipelen

---

ΕΣΤΕ	ΕΑΝ	ΑΓΑΠΗΝ	ΕΧΗΤΕ	ΕΝ	ΑΛΛΗΛΟΙΣ
jullie-zijn	in-het-geval-dat	liefde	dat-jullie-hebben	in	elkaar
gij... ..zijt	indien	liefde	gij... ..hebt	onder	elkander

Johannes 17

²² En de heerlijkheid die U mij hebt gegeven, heb ik hen gegeven opdat zij één zijn, zoals wij één zijn.

²³ ik in hen en U in mij, opdat zij volmaakt tot één gemaakt zijn,
OPDAT DE WERELD ZOU WETEN
dat U MIJ AFVAARDIGDE
en U hen liefhebt zoals U mij liefhebt.

een eenduidig getuigenis aangaande Christus:
de Griekse Geschriften (het NT)

Johannes 13

³⁶ Simon Petrus zei tot hem,
Heer, waar gaat u heen?

Jezus antwoordde hem:
waar ik ook heenga
kun jij mij nu niet volgen.
Maar later zul je volgen.

teruggrijpend op Jezus' uitspraak in :33

ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΩ	ΣΙΜΩΝ	ΠΕΤΡΟΣ	ΚΥΡΙΕ	ΠΟΥ	ΥΠΑΓΕΙΣ
(hij)-zegt	tot-hem	Simon	Petrus	Heer !	waar ?	jij-gaat-heen
zeide	tot Hem	Simon	Petrus	Here	waar	gaat Gij heen

Johannes 13

36 Simon Petrus zei tot hem,
Heer, waar gaat u heen?
Jezus antwoordde hem:
waar ik ook heenga
kun jij mij nu niet volgen.
Maar later zul je volgen.

zie hfst. 21 >

ΑΠΕΚΡΙΘΗ	[ΑΥΤΩ]	ΙΗΣΟΥΣ	ΟΠΟΥ	ΥΠΑΓΩ
~(hij)-antwoordde	hem	Jezus	waar-ook	Ik-ga-heen
antwoordde	-	Jezus	Waar	Ik heenga

ΟΥ ΔΥΝΑΣΑΙ	ΜΟΙ	ΝΥΝ	ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΙ	ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙΣ	ΔΕ	ΥΣΤΕΡΟΝ
niet jij-kunt~	mij	nu	~volgen	~jij-zal-volgen	echter	later
niet kunt gj	Mij	nu	volgen	gij zult... ..volgen	maar	later

Johannes 21

¹⁸ Amen, amen, ik zeg je (=Petrus):
toen je jonger was omgordde jij je
en je wandelde
waar je ook maar heen wilde.

Maar wanneer je eenmaal een veteraan zult zijn,
zul je je handen uitstrekken
en een ander zal je omgorden
en brengen waarheen jij niet wilt.

¹⁹ Dit zei hij nu
om aan te duiden met welke dood
hij God zou verheerlijken.
En dit gezegd hebbend,
zei hij tot hem: volg mij!

Johannes 13

37 Petrus zei tegen hem:

Heer, vanwege wat

kan ik u niet volgen op dit moment?

Ik zal mijn ziel ten behoeve van u stellen.

d.w.z. hoezo "later"? (:36)

ΛΕΓΕΙ ΑΥΤΩ Ο ΠΕΤΡΟΣ ΚΥΡΙΕ ΔΙΑ ΤΙ ΟΥ ΔΥΝΑΜΑΙ COI
|(hij)-zegt tothem de Petrus Heer! vanwege wat? niet |ik-kan~ jou
zeide tot Hem _ Petrus Here ^(1/2) waarom ^(2/2) niet kan ik U

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΙ ΑΡΤΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΜΟΥ ΥΠΕΡ COY ΘΗCΩ
~volgen op-dit-moment de ziel van-mij ten-behoeve-van jou |ik-zal-plaatsen
volgen thans _ leven mijn voor U Ik zal... ...inzetten

Johannes 13

³⁸ Jezus antwoordde:

jij zal je ziel ten behoeve van mij stellen?

Amen, amen, ik zeg je:

geen haan zal kraaien

voordat je mij driemaal zal verloochenen.

ΑΠΟΚΡΙΝΕΤΑΙ	ΙΗΣΟΥΣ	ΤΗΝ	ΨΥΧΗΝ	ΧΕΙΡ	ΥΠΕΡ	ΕΜΟΥ	ΘΗΣΕΙΣ
(hij)-antwoordt~	Jezus	de	ziel	van-jou	ten-behoeve-van	mij	(jij)-zal-plaatsen
antwoordde	Jezus	_	leven	Uw	voor	Mij	zult gij... ...inzetten

Johannes 13

38 Jezus antwoordde:
jij zal je ziel ten behoeve van mij stellen?
Amen, amen, ik zeg je:
geen haan zal kraaien
voordat je mij driemaal zal verloochenen.

*i.p.v. jouw claim voorzeg ik dat je me deze
nacht nog drie keer zal hebben verloochend.*

ΑΜΗΝ	ΑΜΗΝ	ΛΕΓΩ	ΣΟΙ	ΟΥ	ΜΗ	ΑΛΕΚΤΩΡ	ΦΩΝΗΣΗ
amen	amen	ik-zeg	totjou	niet	toch-niet	haan	dat-hij-zal-kraaien
Voorwaar	voorwaar	Ik zeg	u	niet	_	de haan	zal... ...kraaien

ΕΩΣ	ΟΥ	ΑΡΝΗΣΗ	ΜΕ	ΤΡΙΣ
tot	dat	jij-zal-loochenen~	mij	driemaal
(1/2) eer	(2/2)	gij... ...verloochend hebt	Mij	driemaal

Johannes 14

Johannes 14

¹ Laat jullie hart niet verontrust worden.
Geloof in God en geloof in mij.

*Jezus spreekt nu ook de
overige discipelen weer aan.*

MH	ΤΑΡΑΧΕΘΩ	ΥΜΩΝ	Η	ΚΑΡΔΙΑ
toch-niet	laat-haar-verontrust-woorden ~ !	van-jullie	het	hart
niet	worde... ..ontroerd	Uw	_	hart

Johannes 14

¹ Laat jullie hart niet verontrust worden.
Geloof in God én geloof in mij.

nl. over mijn heengaan (:33)

MH	ΤΑΡΑΧΕΘΩ	ΥΜΩΝ	Η	ΚΑΡΔΙΑ
toch-niet	laat-haar-verontrust-woorden~!	van-jullie	het	hart
niet	worde... ..ontroerd	Uw	_	hart

Johannes 14

¹ Laat jullie hart niet verontrust worden.
Geloof in God én geloof in mij.

juist omdat ik heenga!

ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΜΕ ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ

gelooft! tot-in de **God** en tot-in mij **gelooft!**

gij gelooft in _ God ook in Mij gelooft

Johannes 14

² In het woonhuis van mijn Vader zijn vele verblijven.

Als het niet zo was,
zou ik het tegen jullie zeggen,
omdat ik heenga
om voor jullie plaats gereed te maken.

*in 2:16 een aanduiding van de tempel
hier is de betekenis dubbelzinnig:*

- *Gods woonlaats: de hemel;*
- *Jeruzalem als stad van Gods woning*

ΕΝ	ΤΗ	ΟΙΚΙΑ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ	ΜΟΥ	ΜΟΝΑΙ	ΠΟΛΛΑΙ	ΕΙCΙΝ
in	het	woonhuis	van-de	Vader	van-mij	verblijven	vele	(zij)-zijn
In	het	huis	_	Vaders	mijns	woningen	vele	zijn

Johannes 14

2 In het woonhuis van mijn Vader zijn vele verblijven.

Als het niet zo was,
zou ik het tegen jullie zeggen,
omdat ik heenga
om voor jullie plaats gereed te maken.

*Jezus' woorden zijn betrouwbaar:
vandaar: "geloof in mij" (:1)*

ΕΙ	ΔΕ	ΜΗ	ΕΙΠΟΝ	ΔΝ	ΥΜΙΝ
indien	echter	toch-niet	ik-zei	ooit	tot-jullie
(1/3) anders	(2/3)	(3/3)	Ik het... ...gezegd hebben	zou	u

Johannes 14

2 In het woonhuis van mijn Vader
zijn vele verblijven.
Als het niet zo was,
zou ik het tegen jullie zeggen,
omdat ik heenga
om voor jullie plaats gereed te maken.

nl. zijn sterven en opstanding

ΟΤΙ	ΠΟΡΕΥΟΜΑΙ	ΕΤΟΙΜΑΣΑΙ	ΤΟΤΟΝ	ΥΜΙΝ
<i>dat</i>	<i>lik-ga~</i>	<i>om-gereed-te-maken</i>	<i>plaats</i>	<i>voorjullie</i>
want	Ik ga heen	om... ..te bereiden	plaats	u

Johannes 14

³ En wanneer ik gegaan ben
en plaats gereed gemaakt heb voor jullie,
kom ik weer
en zal jullie tot mij meenemen,
opdat ook jullie zijn waar ik ben.

ΚΑΙ	ΕΑΝ	ΠΟΡΕΥΘΩ	ΚΑΙ	ΕΤΟΙΜΑCΩ	ΤΟΤΟΝ	ΥΜΙΝ
en	in-het-geval-dat	dat-ik-gegaan-ben	en	dat-ik-zal-gereedmaken	plaats	voor-jullie
en	wanneer	Ik heengegaan ben	en	bereid heb	plaats	u

Johannes 14

3 En wanneer ik gegaan ben
en plaats gereed gemaakt heb voor jullie,
kom ik weer
en zal jullie tot mij meenemen,
opdat ook jullie zijn waar ik ben.

ook dubbelzinnig:

- *zijn terugkeer uit de dood;*
- *zijn komst in de geest (Pinksteren);*
- *zijn nog toekomstige wederkomst.*

ΠΑΛΙΝ	ΕΡΧΟΜΑΙ	ΚΑΙ	ΠΑΡΑΛΗΜΨΟΜΑΙ	ΥΜΑΣ	ΠΡΟΣ	ΕΜΑΥΤΟΝ
weer	↑ik-kom~	en	↑ik-zal-meenemen~	jullie	naar-toe	mijzelf
weder	kom ik	en	zal... ..nemen	u	tot	Mij

ΙΝΑ	ΟΠΟΥ	ΕΙΜΙ	ΕΓΩ	ΚΑΙ	ΥΜΕΙΣ	ΗΤΕ
opdat	waar-ook	↑(ik)-ben	ik	ook	jullie	↑dat-jullie-zijn
opdat	waar	ben	ik	ook	gij	zijn moogt

Johannes 14

¹⁸ Ik zal jullie niet als wezen achterlaten,
ik kom naar jullie toe.

¹⁹ Nog even en de wereld ziet mij niet meer.
Maar jullie zien mij
want ik leef en jullie zullen leven.

²⁰ In die dag zullen jullie weten
dat ik in mijn Vader ben
en jullie in mij en ik in jullie.

Johannes 14

4 En waar ik heenga weten jullie de weg.

d.w.z. ik heb het jullie verteld
lett. "hebben jullie waargenomen"

ΚΑΙ	ΟΠΟΥ	[ΕΓΩ]	ΥΠΑΓΩ	ΟΙΔΑΤΕ	ΤΗΝ	ΟΔΟΝ
en	waar-ook	ik	(ik)-ga-heen	jullie-hebben-waargenomen	de	weg
En	waar	Ik	heenga	daarheen weet gij	de	weg

Johannes 14

5 En Tomas zei tot hem:

Heer, wij weten niet waar u heengaat,
hoe kunnen we dan de weg weten?

Hebr. 'tweeling'

in 20:24 ook: 'didymus' = Gr. 'tweeling'

Tomas - twijfelen > zweifeln = twee

ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΩ	ΘΩΜΑΣ	ΚΥΡΙΕ	ΟΥΚ	ΟΙΔΑΜΕΝ	ΠΟΥ	ΥΠΑΓΕΙΣ
(hij)-zegt	tot-hem	Tomas	Heer!	niet	wij-hebben-waargenomen	waar?	jij-gaat-heen
zeide	tot Hem	Tomas	Here	niet	wij weten	waar	Gij heengaat

ΠΩΣ	ΔΥΝΑΜΕΘΑ	ΤΗΝ	ΟΔΟΝ	ΕΙΔΕΝΑΙ
hoe?	wij-kunnen~	de	weg	waargenomen-hebben
hoe... ...dan	wij	de	weg	weten

Johannes 14

5 En Tomas zei tot hem:

Heer, wij weten niet waar u heengaat,
hoe kunnen we dan de weg weten?

*onwetend over zowel de
bestemming als de route*

ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΩ	ΘΩΜΑΣ	ΚΥΡΙΕ	ΟΥΚ	ΟΙΔΑΜΕΝ	ΠΟΥ	ΥΠΑΓΕΙΣ
(hij)-zegt	tot-hem	Tomas	Heer!	niet	wij-hebben-waargenomen	waar?	jij-gaat-heen
zeide	tot Hem	Tomas	Here	niet	wij weten	waar	Gij heengaat

ΠΩΣ	ΔΥΝΑΜΕΘΑ	ΤΗΝ	ΟΔΟΝ	ΕΙΔΕΝΑΙ
hoe?	wij-kunnen~	de	weg	waargenomen-hebben
hoe... ...dan	wij	de	weg	weten

Johannes 14

6 Jezus zei tot hem:

ik ben de weg
en de waarheid
en het leven,

niemand komt tot de Vader
dan door mij.

*Jezus = de weg
nl. de waarheid
nl. het (opstandings)leven*

ΛΕΓΕΙ	ΑΥΤΩ	[Ο]	ΙΗΣΟΥΣ	ΕΓΩ	ΕΙΜΙ	Η	ΟΔΟΣ
^l (hij)-zegt	tot-hem	de	Jezus	ik	^l (ik)-ben	de	weg
zeide	tot hem	_	Jezus	Ik	ben	de	weg

ΚΑΙ	Η	ΑΛΗΘΕΙΑ	ΚΑΙ	Η	ΖΩΗ
en	de	waarheid	en	het	leven
en	de	waarheid	en	het	leven

Johannes 14

6 Jezus zei tot hem:
ik ben de weg
en de waarheid
en het leven,
niemand komt tot de Vader
dan door mij.

vers 6 is het antwoord op de vraag in vers 5:
Jezus = de weg (nl. de waarheid, nl. het leven)
en de Vader is de bestemming

ΟΥΔΕΙΣ	ΕΡΧΕΤΑΙ	ΠΡΟΣ	ΤΟΝ	ΠΑΤΕΡΑ	ΕΙ	ΜΗ	ΔΙ	ΕΜΟΥ
niemand	(hij)-komt~	naar-toe	de	Vader	indien	toch-niet	door	mij
niemand	komt	tot	de	Vader	(1/2) dan	(2/2)	door	Mij